

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11.04.2017, sp. zn. 13 To 22/2017, ECLI:CZ:VSPH:2017:13.TO.22.2017.1

Číslo: 25/2018

Právní věta:

I. Zmocněnec poškozeného není oprávněn učinit za poškozeného, který je obětí trestného činu, prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný čin na jeho dosavadní život podle § 43 odst. 4 tr. ř. (§ 22 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů). Takové prohlášení oběti má osobní povahu, a proto pomoc zmocněnce, který je advokátem, k jeho sepsání nelze považovat za poskytnutí úkonu právní služby a zmocněnci za tuto pomoc nepřísluší odměna.

Při stanovení výše odměny ustanoveného zmocněnce poškozeného, který neuplatnil nárok na náhradu újmy způsobené mu trestným činem (§ 43 odst. 3 tr. ř.), se při určení tarifní hodnoty mimosmluvní odměny vychází z § 9 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

II. Rozhodování o odměně advokáta podle § 151 odst. 2, 3 tr. ř. je vázáno návrhem advokáta, požaduje-li tedy advokát náhradu za promeškaný čas, musí dostatečným způsobem specifikovat, za jaké časové období náhradu požaduje a z jakého titulu.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 11.04.2017

Spisová značka: 13 To 22/2017

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Advokátní tarif, Odměna advokáta, Zmocněnec poškozeného

Předpisy: § 151 odst. 2 tr. ř.

§ 151 odst. 3 tr. ř.

§ 151 odst. 6 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze ke stížnostem zmocněnce nezletilé poškozené JUDr. J. N. a zákonné zástupkyně odsouzeného mladistvého XXXX) D. P.-F. proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 12. 2016, sp. zn. 1 Tm 5/2016, rozhodl tak, že stížnost zmocněnce JUDr. J. N. podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl a z podnětu stížnosti zákonné zástupkyně mladistvého odsouzeného podle § 149*

odst. 1 písm. a) tr. ř. napadené usnesení zrušil v celém rozsahu a ve věci nově rozhodl.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) ze dne 21. 12. 2016, č. j. 1 Tm 5/2016-533, bylo rozhodnuto tak, že se zmocněnci JUDr. J. N. stanoví odměna a náhrada hotových výdajů za poskytnutou právní pomoc nezletilé poškozené YYYY*) v trestní věci odsouzeného mladistvého XXXX*) v celkové výši 32 780,10 Kč, která se skládá z celkové odměny za 14 úkonů právní služby (21 000 Kč), paušální náhrady hotových výdajů (4 200 Kč), náhrady hotových výdajů (691 Kč), náhrady za promeškaný čas (800 Kč + 400 Kč) a odpovídající částce daně z přidané hodnoty (5 689,10 Kč). Do zbytku účtované a nepřiznané částky byl návrh zmocněnce ve výši 22 844,80 Kč zamítnut.

II.

Stížnosti

2. Proti tomuto usnesení podali včasnou stížnost zmocněnec poškozené JUDr. J. N. a matka mladistvého odsouzeného D. P.-F.

3. JUDr. J. N., který byl podle § 51a odst. 2 tr. ř. ustanoven opatřením Okresního soudu v Pardubicích ze dne 14. 3. 2016, č. j. 4 Nt 4123/2016-5, zmocněncem nezletilé poškozené YYYY*), brojí ve své stížnosti především proti stanovení výše odměny za úkon právní služby podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, v platném znění (dále jen „advokátní tarif“). Předmětem sporu je určení relevantní tarifní hodnoty za právní služby poskytované zmocněncem ustanoveným podle § 51a tr. ř. poškozenému, který neuplatnil nárok na náhradu újmy způsobené mu trestným činem.

4. Stěžovatel poukazuje na to, že vzhledem k relativně nedávným významným změnám trestního řádu v otázkách postavení zmocněnce poškozeného v trestním řízení jde o otázku dosud neujasněnou. Sám zastává názor, že je třeba vycházet analogicky z tarifní sazby, která je odvislá od právní kvalifikace skutku, pro nějž je vedeno trestní stíhání, jak tomu advokátní tarif výslovně stanoví pro obhajobu v trestním řízení (§ 10 odst. 3 advokátního tarifu). Svůj názor odůvodňuje tím, že charakter jím poskytovaných právních služeb se nejvíce blíží právě právním službám poskytovaným obhájcem a není důvod činit rozdílu mezi obhájcem ex offa a zmocněncem ex offa. V tomto případě by mu tak vzhledem k právní kvalifikaci skutku (§ 185 odst. 1, 3 tr. zákoníku s trestem odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby 12 let) podle § 10 odst. 3 písm. d) advokátního tarifu a dalších navazujících ustanovení advokátního tarifu příslušela odměna ve výši 2 480 Kč za jeden úkon právní služby.

5. Krajský soud v napadeném usnesení naproti tomu aplikoval § 10 odst. 5 advokátního tarifu, podle něž při zastupování poškozeného v trestním řízení ve věci náhrady újmy, jež byla poškozenému způsobena trestným činem, se považuje za tarifní hodnotu částka 10 000 Kč; pokud byla poškozenému přisouzena jako náhrada újmy peněžní částka převyšující 10 000 Kč, považuje se za tarifní hodnotu tato peněžní částka. Dle této právní úpravy by stěžovateli příslušela odměna za jeden úkon právní služby ve výši 1 200 Kč (krajský soud sice tuto výši stanovil na 1 500 Kč, toto pochybení má však původ v jiném problému a je o něm pojednáno níže). Stěžovatel s tímto závěrem nesouhlasí a odkazuje na doslovné znění § 10 odst. 5 advokátního tarifu, které se zjevně vztahuje výhradně na zastupování poškozeného ve věci náhrady újmy způsobené mu trestným činem a předpokládá určité vyčíslení této újmy (které může být nižší, nebo naopak vyšší než 10 000 Kč).

6. Proti usnesení podala v zákonné lhůtě jako oprávněná osoba též zákonná zástupkyně odsouzeného. Ve své stížnosti uvádí, že nesouhlasí s přiznáním odměny zmocněnci za úkony právní

služby při výsleších ze dne 19. 4. 2016, konkrétně svědků P. K. a R. F., a ze dne 29. 4. 2016, svědků A. F., L. S. a Ž. S., kteří odmítli vypovídat, z čehož usuzuje, že se nejednalo o výsledch ve skutečném slova smyslu. Dále uvádí, že parkovné v souhrnné výši 80 Kč nemělo být zmocněnci přiznáno, neboť toto je již zahrnuto v režijním paušálu 300 Kč vázanému na přiznané úkony právní služby.

III. Důvodnost stížností

7. Vrchní soud v Praze (dále jen „vrchní soud“) přezkoumal dle ustanovení § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení i správnost řízení, které mu předcházelo, a dospěl k následujícím zjištěním a závěrům.

8. V případě stěžovatele skutečně nešlo o přiznání finanční náhrady způsobené újmy, jak předpokládá § 10 odst. 5 advokátního tarifu, ale o zastupování poškozené v rámci trestního řízení v užším smyslu (tj. v řízení o vině a trestu za spáchaný skutek, nikoliv v adhezním řízení o řádně uplatněném nároku na náhradu způsobené újmy podle § 43 odst. 3 tr. ř.). S možností ustanovit zmocněnce poškozenému i pro tyto případy počítá právě ustanovení § 51a odst. 2 tr. ř. účinné od 1. 8. 2013, na které v této souvislosti stěžovatel odkazuje.

9. Stěžovatel má pravdu v tom, že z doslovného znění ustanovení § 10 odst. 5 advokátního tarifu vyplývá, že nemíří na případy zastupování poškozených, kteří neuplatňují nárok na náhradu újmy způsobené jim trestným činem. Adekvátní ovšem není ani návrh stěžovatele, aby se v takovém případě určovala odměna zmocněnce stejně, jako je tomu u obhájce. Zde je totiž třeba předeslat, že navzdory legislativnímu i judikatornímu trendu v posilování postavení poškozeného v trestním řízení (jehož projevem je například i nové ustanovení § 51a tr. ř., které je aktuálně další novelou rozšířeno na větší okruh osob), nadále není postavení poškozeného a jeho zájem na výsledku řízení v podobě rozhodnutí o skutku, pro který je trestní řízení vedeno, rovnocenný s postavením a úlohou obhájce. O tom ostatně svědčí například i skutečnost, že ačkoliv uvedená novela rozšířila práva zmocněnce v tom směru, že se může účastnit v zásadě shodných úkonů přípravného řízení jako obhájce, neumožnění účasti zmocněnce tak sice způsobí vadu úkonu, jejím následkem však nepochybně nebude, jak by tomu bylo u obhájce, procesní nepoužitelnost takového úkonu. Výklad, který zastává stěžovatel, by navíc vedl k nedůvodné nerovnosti mezi zmocněnci poškozených, kterým by byla přiznána symbolická náhrada újmy nepřesahující 10 000 Kč, a těch zmocněnců poškozených, kteří nárok neuplatnili vůbec, případně jim nebyl přiznán (a jejichž odměna za jeden úkon právní služby by tak mohla být, v závislosti na právní kvalifikaci skutku, více než dvojnásobná). Z výše odměny určené obhájci v závislosti na právní kvalifikaci skutku by ostatně zjevně nešlo bez odpovídajících modifikací vycházet ani v případě pokračujícího trestného činu, kde by se poškozeného týkal jen některý z dílčích útoků, nebo v případě společného řízení pro více skutků apod.

10. Vrchní soud tedy dospěl k závěru, že žádné ustanovení advokátního tarifu neupravuje výslovně otázku tarifní sazby pro odměnu ustanoveného zmocněnce poškozeného v trestním řízení, který neuplatňuje nárok na náhradu újmy. Analogii je ovšem namístež používat jen tam, kde taková situace není upravena v příslušných právních předpisech vůbec. V § 8 odst. 1 advokátního tarifu je uvedeno, že není-li stanoveno jinak, považuje se za tarifní hodnotu výše peněžitého plnění nebo cena věci anebo práva v době započetí úkonu právní služby, jichž se právní služba týká. Ustanovení § 9 odst. 1 advokátního tarifu k tomu dodává, že nelze-li hodnotu věci nebo práva vyjádřit v penězích nebo lze-li ji zjistit jen s nepoměrnými obtížemi a není-li dále stanoveno jinak, považuje se za tarifní hodnotu částka 10 000 Kč. Z výše uvedeného výkladu se podává, že žádná další ustanovení advokátního tarifu jinak nestanoví, a je tedy třeba při stanovení tarifní hodnoty pro určení výše mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby zmocněnce při zastupování poškozeného, který neuplatnil nárok na náhradu újmy způsobené mu trestným činem, vycházet podle § 9 odst. 1 advokátního tarifu z tarifní hodnoty 10 000 Kč, neboť se jedná o právo, jehož hodnota není vyjádřena v penězích. Jen pro

doplnění lze k tomu dodat, že na tuto situaci tedy nedopadají ani závěry vyjádřené v rozhodnutí uveřejněném pod č. 2/2006 Sb. rozh. tr., v němž bylo uzavřeno, že odměna zmocněnce se určuje analogicky dle výše odměny obhájce, neboť za tehdejšího právního stavu byla tato otázka řešena pouze ve vztahu k adheznímu řízení, u něž byla aplikace § 9 odst. 1 advokátního tarifu vyloučena, neboť šlo o právo vyjádřené v penězích (a to ať již ve vztahu k částce požadované, či přiznané).

11. Z uvedeného tedy vyplývá, že v případě ustanovených zmocněnců zastupujících poškozeného, který řádně uplatnil nárok na náhradu újmy způsobené mu trestným činem, se uplatní § 10 odst. 5 advokátního tarifu (a to i v případě, že mu nárok přiznán nebyl). V případech zmocněnců poškozených, kteří nárok na náhradu újmy neuplatnili, se vychází z § 9 odst. 1 advokátního tarifu. V obou těchto případech je základní tarifní hodnota 10 000 Kč, a odměna tak bude stejná u zmocněnců poškozených, kterým byla přiznána náhrada újmy nepřevyšující 10 000 Kč, jakož i poškozených, kteří nárok neuplatnili, případně uplatnili, ale nebyl jim přiznán.

12. Případná složitost věci, která je zpravidla dána u přísnějších právních kvalifikací, se pak obvykle projeví v počtu úkonů právní služby.

13. Stěžovatel dále namítal nepřiznání odměny za písemné podání prohlášení oběti (poškozené) ze dne 19. 10. 2016. Odměnu za tento úkon, v němž stěžovatel spatřoval podání ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], mu krajský soud nepřiznal s tím, že jakékoliv podání nelze honorovat jako úkon právní služby a uvedené prohlášení mohlo být prezentováno při hlavním líčení. K této argumentaci stěžovatel dodal, že jde o argumentaci absurdní. V podstatě z ní vyplývá, že advokát vlastně nemusí činit podání žádná, neboť vše může soudu prezentovat ústně. Poukazuje dále na to, že zpracování takovýchto podání je naopak účelné, zrychluje a zpřehledňuje řízení; ostatně není ničím neobvyklým, že obecné soudy přímo požadují například písemné vyhotovení závěrečných řečí, ačkoliv to žádný předpis advokátům neukládá.

14. K této otázce je třeba v obecné rovině předeslat, že advokát je nepochybně tam, kde je to namístě, povinen činit určitá podání nejružnějšího druhu, neboť to vyplývá z jeho povinnosti chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta. V případě, že je advokát odměňován podle ustanovení advokátního tarifu o mimosmluvní odměně, nelze však vycházet z toho, že mu přísluší právo na odměnu za každou jednotlivou věc, kterou ve prospěch klienta učiní. Advokátní tarif je chápán jako veřejnoprávní předpis a výčet úkonů právní služby je v § 11 odst. 1, 2 advokátního tarifu uveden taxativně a nelze jej svévolně rozšiřovat ani za použití odst. 3 téhož ustanovení, dle něž za úkony v odst. 1 a 2 neuvedené náleží odměna jako za úkony, jimž jsou svou povahou a účelem nejbližší. Například zmíněné písemné vyhotovení závěrečné řeči se z uvedených důvodů již ustáleně nepovažuje v právní praxi ani v advokátům dostupné literatuře za úkon právní služby, za který by dle advokátního tarifu příslušela odměna.

15. Co se týká přímo prohlášení poškozeného, který je obětí trestného činu, o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na jeho dosavadní život, jedná se o zvláštní právo poškozeného, které je mu zaručeno v § 43 odst. 5 tr. ř. a jehož význam je zdůrazněn dále v § 212a tr. ř., dle něž má tento poškozený právo učinit své prohlášení ústně v hlavním líčení (a to, i když jej před tím učinil písemně). Právo učinit takové prohlášení, a to ať již v písemné, anebo ústní formě, je však specifickým osobním právem poškozeného, který je zároveň obětí trestného činu (srov. § 22 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů). Obsahem takového prohlášení je totiž subjektivní vyjádření poškozeného týkající se dopadů trestného činu do jeho života, zejména v otázkách dopadů psychických, rodinných, majetkových, zdravotních a jiných, resp. tedy takových, které poškozený subjektivně vnímá jako významné. Toto prohlášení nemá vztah a nemůže být zaměňováno s uplatněním nároku na náhradu újmy způsobené trestným činem, je institutem zcela odlišného charakteru. Osobní povaha tohoto prohlášení a její vázanost na osobu poškozeného pak vyplývá i ze skutečnosti, že jej za něj není oprávněn podat a ani učinit jeho

zmocněnec, jehož zmocnění se podle § 51 odst. 1 tr. ř. vztahuje na návrhy, žádosti a opravné prostředky. Prohlášení oběti podle § 43 odst. 5 tr. ř. však nemá charakter návrhu, žádosti ani opravného prostředku. Jedná se o určitou formu satisfakce pro oběť trestného činu, že pokud tohoto svého práva využije, je v řízení obligatorně proveden důkaz o dopadech, které měl trestný čin v jejím životě z jejího subjektivního hlediska. Jedná se o určitou dobrovolnou výpověď poškozeného o skutečnostech, které by jinak nemusely z pohledu orgánů činných v trestním řízení být relevantní pro náležité zjištění skutkového stavu, ale z jeho pohledu je důležité, aby zazněly. Nejde tedy o úkon, který by za něj měl podle zákona provést zmocněnec (stejně jako za poškozeného nemůže vypovídat), a nejedná se ani o úkon právní služby (tedy úkon, k jehož provedení by se předpokládalo využití právních znalostí). Pokud v tomto případě přesto umožnil nalézací soud zmocněnci učinit prohlášení za poškozeného, lze mít za to, že je zmocněnec odměněn dostatečně právě v podobě odměny za účast na příslušném hlavním líčení, v němž prohlášení přednesl, když jiná možnost odměny dle advokátního tarifu v úvahu stejně nepřipadá.

16. Jiné výhrady vůči ostatním přiznaným odměnám za jednotlivé úkony právní služby stěžovatel nevznesl a ani vrchní soud neshledal, že by krajský soud stěžovateli přiznal méně, než kolik by mu při aplikaci příslušných právních předpisů příslušelo. V napadeném usnesení sice krajský soud vycházel při stanovení výše odměny stěžovatele z nesprávného ustanovení advokátního tarifu určujícího tarifní hodnotu odměny, nicméně konečnou výši odměny stanovil nesprávně jen v tom ohledu, že stěžovateli přiznal víc, než kolik by mu příslušelo (k tomu blíže v další části odůvodnění), a v případě nepřiznání odměny za prohlášení obviněného nepochybil (byť se spokojil s poněkud skoupým a ne zcela adekvátním odůvodněním).

17. Vrchní soud tak dospěl k závěru, že stížnost zmocněnce JUDr. J. N. je nedůvodná a jako takovou ji zamítl.

18. Co se týká stěžovatelkou vznesených námitek, pak lze předeslat, že za jí namítané úkony spočívající ve výsledích svědků advokátu odměna přísluší. Vyšetřovací úkony byly řádně zahájeny, svědci se k výsledku dostavili, byli řádně poučeni o svých právech a povinnostech, načež využili jednoho ze svých zákonných práv nevypovídat. Záznamy z těchto výsledků jsou součástí spisového materiálu a je nesporné, že proběhly za účasti zmocněnce a že se jednalo o vyšetřovací úkony, jimiž se měly objasnit skutečnosti důležité pro uplatnění práv poškozené a jejich výsledek mohl být použit jako důkaz v řízení před soudem (§ 51 odst. 2 tr. ř.). Za účast při těchto úkonech přísluší přítomnému zmocněnci odměna za právní služby podle § 11 odst. 1 písm. e) advokátního tarifu, a to za každé dvě započaté hodiny, bez ohledu na to, že svědci odmítli vypovídat.

19. Přesto však stížnost byla důvodná, neboť v napadeném usnesení krajský soud přiznal zmocněnci poškozené více, než kolik by mu podle příslušných právních předpisů příslušelo.

20. Základní pochybení spočívá v nesprávném stanovení konečné výše odměny za jeden úkon právní služby. Výše již bylo uvedeno, že krajský soud vycházel ze správné částky tarifní hodnoty, tj. 10 000 Kč (která je stanovena shodně v § 10 odst. 5 advokátního tarifu a § 9 odst. 1 advokátního tarifu), z čehož dle § 7 advokátního tarifu dovedl sazbu odměny za jeden úkon právní služby ve výši 1 500 Kč. Opomněl však tuto částku snížit ještě o 20 %, tj. o 300 Kč, jak pro případy ustanovených zmocněnců v trestním řízení výslovně ukládá § 12a odst. 1 advokátního tarifu. Odměna za jeden úkon právní služby tak podle § 7, § 9 odst. 1, § 12a odst. 1 advokátního tarifu má správně činit 1 200 Kč.

21. Výčet jednotlivých úkonů, za které zmocněnci přísluší odměna, byl v napadeném usnesení stanoven správně, jednotlivé úkony mají oporu ve spisovém materiálu a odměna za ně přísluší.

22. Odlišně však mělo být rozhodnuto o náhradách za promeškaný čas. Rozhodování o odměně advokáta podle § 151 odst. 2, 3 tr. ř. je vázáno návrhem advokáta, požaduje-li tedy advokát náhradu

za promeškaný čas, musí dostatečným způsobem specifikovat, za jaké časové období náhradu považuje a z jakého titulu. V tomto případě zmocněnec požadoval podle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu náhradu za 8 půlhodin promeškaného času v souvislosti s úkony prováděné v místě, které není sídlem advokáta, kterým bylo hlavní líčení konané ve dnech 18. a 19. 10. 2016 před Krajským soudem v Hradci Králové. Konkrétní časový úsek, za který náhradu promeškaného času požaduje, zmocněnec neuvedl. Podle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu náleží advokátu náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonech prováděných v místě, které není sídlem nebo bydlištěm advokáta, za čas strávený cestou do tohoto místa a zpět, a to ve výši 100 Kč za každou i jen započatou půlhodinu (§ 14 odst. 3 advokátního tarifu). Cesta ze sídla advokátní kanceláře zmocněnce do sídla krajského soudu je dle internetového portálu mapy.cz trasou o délce 26,5 km, která odpovídá 21 minutám cesty automobilem. Tuto cestu vykonal celkem 4x, čemuž tedy odpovídá náhrada ve výši 400 Kč, nikoliv požadovaných a v napadeném usnesení přiznaných 800 Kč. Krajský soud zmocněnci přiznal i další náhrady za promeškaný čas [a to podle § 14 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu i v souvislosti s přestávkami v hlavním líčení vyplývajícími ze spisu], odpovídající celkem 12 náhradám podle § 14 odst. 3 advokátního tarifu. V takovém případě však postupoval v rozporu se zákonem, když zmocněnci přiznal nejen víc, než kolik mu dle příslušných právních předpisů přísluší (neaplikoval přitom § 14 odst. 4 advokátního tarifu), ale dokonce víc, než kolik sám zmocněnec navrhoval.

23. V dalším vrchní soud reagoval na další výhrady stěžovatelky a vypořádal se s nimi. Uzavřel, že zmocněnci přísluší odměna ve výši 1 200 Kč za 14 úkonů právní služby, tj. 16 800 Kč, k čemuž přísluší 14 náhrad hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. 4 200 Kč, náhrada za cestovní výdaje podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, tj. 691 Kč, 4x náhrada za promeškaný čas podle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu, tj. 400 Kč, celkem tedy 22 091 Kč.

24. Vzhledem k tomu, že zmocněnec doložil, že je plátcem DPH, výsledná částka 22 091 Kč se zvyšuje o 21 %, tj. o částku 4 639,11 odpovídající této dani (§ 151 odst. 2 věta za středníkem tr. ř.) a celková odměna a náhrada hotových výdajů zmocněnce JUDr. J. N. za zastupování poškozené YYYYY*) tak činí 26 730,11 Kč.

25. Na základě shora uvedených skutečností tedy vrchní soud napadené usnesení ke stížnosti zákonné zástupkyně mladistvého odsouzeného zrušil a sám zmocněnci přiznal nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů za zastupování poškozené ve stanovené výši.

*) Byl použit pseudonym ve smyslu zákona č. 218/2003 Sb., § 8a tr. ř. a § 15 zákona č. 45/2013 Sb.